

De geschiedenis van NN Group

Lees alles over ons verleden

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. De Nederlanden van 1845	5
1.1 Oprichting	5
1.2 De eerste jaren	6
1.3 Bedrijfsuitbreiding	8
1.4 De Tweede Wereldoorlog en verder	9
2. Nationale Levensverzekering-Bank	10
2.1 Oprichting	10
2.2 De eerste jaren	11
2.3 Sterk in de markt	12
2.4 De Tweede Wereldoorlog en verder	12
3. Nationale-Nederlanden	14
3.1 Fusie	14
3.2 Samen één	14
3.3 Versterking en uitbreiding	15
4. ING Groep en verder	17
4.1 Fusie met NMB Postbank Groep	17
4.2 Nog altijd Nationale-Nederlanden	18
5. NN Group	19

Omslagfoto:

Jongens spelen met een schuifpuzzel voor het hoofdkantoor van de Nederlanden van 1845 aan de Groenhovenstraat in Den Haag, 1954.

Inleiding

Deze brochure beschrijft de geschiedenis van NN Group - een historie die teruggaat tot Nederland in de negentiende eeuw. In 1963 ontstond Nationale-Nederlanden door de fusie van De Nederlanden van 1845 (hoofdstuk 1) en de Nationale Levensverzekering-Bank (hoofdstuk 2).

Hoofdstuk 3 beschrijft de fusie van beide verzekeraars en de ontwikkelingen van Nationale-Nederlanden van 1963 tot 1991. In hoofdstuk 4 komt de recente geschiedenis aan bod: van de fusie met NMB Postbank Groep in 1991 tot en met de afsplitsing van ING Groep in 2011 en de beursgang van NN Group.

Het laatste hoofdstuk beschrijft de geschiedenis van NN Group per land.

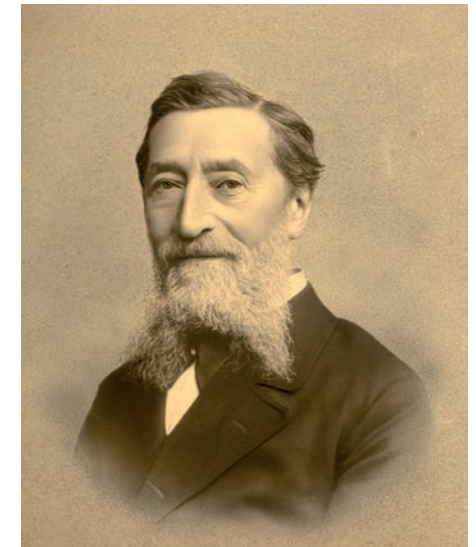
1. De Nederlanden van 1845

1.1 Oprichting

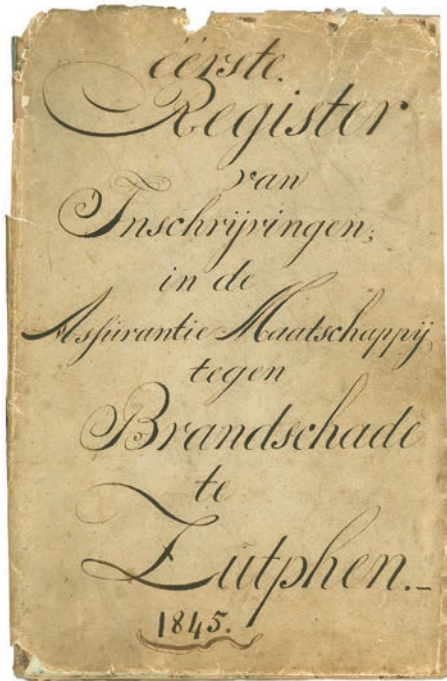
Gerrit Jan Dercksen was handelaar in houtschors, commissionair in effecten én verzekeringsagent in het oosten van Nederland. Een breuk met zijn werkgever was in 1844 de aanleiding om een eigen verzekeringsmaatschappij te beginnen. Samen met zijn neef Christiaan Marianus Henny richtte hij op 12 april 1845 in Zutphen de Assurantie Maatschappij tegen Brandschade op.

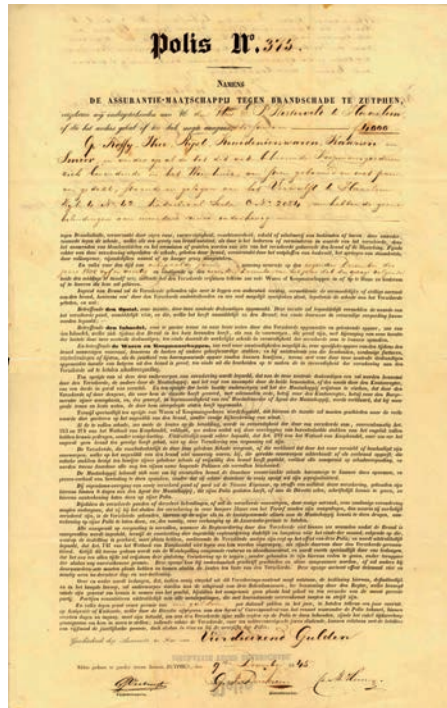
G.J. Dercksen, oprichter en directeur van De Nederlanden, 1880.

Ch. M Henny, oprichter en directeur van De Nederlanden, 1880.

Register van inschrijvingen De Nederlanden, 1845.

Brandverzekeringspolis De Nederlanden, 1845

1.2 De eerste jaren

Onmiddellijk na de oprichting werden in Amsterdam en Rotterdam gevolmachtigde agenten aangesteld. En er volgden meer agenten in heel Nederland. In 1859 werd ook een herverzekeringsmaatschappij opgericht, onder dezelfde directie en in hetzelfde kantoor. Vanwege de administratieve rompslomp werden de bedrijven in 1888 samengevoegd tot: Assurantie Maatschappij tegen Brandschade De Nederlanden van 1845 (hierna De Nederlanden genoemd).

In 1873 schonk De Nederlanden twee brandspuiten aan de gemeente Zutphen en nam zij het initiatief tot oprichting en opleiding van een vrijwillige brandweer waarvan vervolgens het hele Nederlandpersoneel lid werd. Brandpreventie was van levensbelang.

De eerste agent buiten Nederland werd in 1856 aangesteld in Batavia (Nederlandsch Indië). In snel tempo volgden agentschappen in de rest van Nederlandsch Indië, maar ook in Europa zoals in Hamburg, Kopenhagen, Londen en Parijs. In 1900 had De Nederlanden 139 agentschappen verspreid over de hele wereld.

In 1894 werd Carel Henny, zoon van Christiaan, directeur van De Nederlanden. Hij vernieuwde de administratieve organisatie. Ook liet hij, als een van de eersten in Nederland, de accountantscontrole uitvoeren door een extern bureau.

Door overnames van diverse kleine maatschappijen werd het cliënten- en agentenbestand flink uitgebreid. Hierdoor ontstond de behoefte om vanuit een meer centrale plaats te opereren, in 1897 verhuisde het bedrijf van Zutphen naar het mondiale Den Haag.

Affiche De Nederlanden, 1891.

Directeur C. Henny achter zijn bureau, ca. 1893.

Poliskisten BVRS, ca. 1925.

Affiche Fatum, 1909.

Polis Victoria, 1918

1.3 Bedrijfsuitbreiding

Tot het begin van de twintigste eeuw was De Nederlanden uitsluitend een brandverzekeraar. In 1903 startte men met levensverzekeringen, die later in een aparte verzekeringsmaatschappij werden ondergebracht. Door de overname van bedrijfsverzekeraar Labor, ongevallenverzekeraar Fatum en de transportverzekeringmaatschappij Binnenlandsche Vaart Risico Sociëteit, werd het productassortiment uitgebreid en kon men de slogan 'Alle Verzekeringen' voeren.

In 1927 werd het nieuwe, door architect H.P. Berlage gebouwde, hoofdkantoor aan de Groenhovenstraat in Den Haag betrokken.

In 1938 vond de eerste overname plaats van een buitenlandse verzekeraar, De Vaderlandsche in België. Tot dat moment werkte De Nederlanden in het buitenland alleen met verzekeringsagenten op provisiebasis.

Ook werd de Amsterdamse levensverzekeraar Victoria overgenomen.

De wereldwijde economische crisis in de jaren dertig betekende een daling van het premie-inkomen, maar vanaf 1938 trad herstel op.

Affiche kantoor Groenhovenstraat, 1928.

1.4 De Tweede Wereldoorlog en verder

Met de Duitse inval op 10 mei 1940 begon een moeilijke tijd voor de verzekeraar. Door het bombardement op Rotterdam ging het bijkantoor verloren. Gedurende de oorlog werden meerdere kantoren verwoest of beschadigd. De Duitse bezetter stelde systematische Jodenvervolging in en Nederlandse medewerkers verdwenen naar Duitsland vanwege de "arbeitseinsatz", de gedwongen tewerkstelling.

Na de oorlog bleken in totaal veertig medewerkers van De Nederlanden de oorlog niet overleefd te hebben. De na-oorlogse jaren stonden in het teken van de wederopbouw van de verwoeste steden. De verzekeringsmaatschappijen speelden bij de financiering van dit herstel een belangrijke rol. Dit resulteerde voor De Nederlanden in flinke groei. Het premie-inkomen voor zowel de leven- als de schadeverzekering verdubbelde.

Door de oorlog waren veel buitenlandse agentschappen verdwenen. Ze kwamen ook niet meer terug. Daarvoor in de plaats werd een nieuwe markt

gevonden in de immigratielanden Canada, Australië en de Verenigde Staten. De Nederlanden nam daar lokale leven- en schadebedrijven over. Rond 1960 was De Nederlanden het grootste schadeverzekeringsbedrijf in Nederland en de op één na grootste levensverzekeraar. Maar, de concurrentie lag op de loer en het marktaandeel steeg niet meer. Er was actie nodig. De bakens moesten worden verzet.

Affiche De Nederlanden, 1962.

Beschadigd kantoor Den Haag, 1942.

Bouw nieuw kantoor Rotterdam, 1952

2. Nationale Levensverzekering-Bank

2.1 Oprichting

In het midden van de negentiende eeuw waren begrafenisfondsen sterk aanwezig in Nederland. Levensverzekeringsmaatschappijen waren er nauwelijks. Bovendien waren ze te landelijk en niet modern genoeg - dat wil zeggen gebruikmakend van wetenschappelijk berekende sterftcijfers en premies.

De Rotterdamse assuradeur Simon van der Held richtte in 1863 samen met advocaat Willem Siewertsz van Reesema zo'n moderne levensverzekeringsmaatschappij op, de Nationale Levensverzekering-Bank (hierna de Nationale genoemd).

Oprichter en directeur S. van der Held van de Nationale, 1870

Oprichter en directeur W. Siewertsz van Reesema van de Nationale, 1870

Personeel Nationale in 1903

2.2 De eerste jaren

Doordat de Nationale zich op actuariële grondslagen baseerde, ontstond er minder risico en kon ze ook volksverzekeringen aanbieden. Ook werkte zij met 'bekwame geneesheren (in eigen dienst) en kundige commissarissen' om de betrouwbaarheid te borgen.

De Nationale was zeer behoudend in het gebruik van sterftetafels, waardoor alleen grote sterfteaantallen een risico vormden. De vele epidemieën in die jaren, zoals cholera en pokken, tastten de soliditeit van de Nationale uiteindelijk niet aan. Het had juist een positief gevolg. Mensen die tot dan toe getwijfeld hadden, sloten nu alsnog een levensverzekering af.

De Nationale was gevestigd in het hart van Rotterdam, eerst in kleine pandjes, verspreid over de stad, later betrok zij haar hoofdkantoor aan de Boompjes. De verzekeringsagenten werkten verspreid over het land, op provisiebasis. Hun aantal nam snel toe, van honderdvijftig bij de oprichting tot zeshonderd in 1900.

Affiche Nationale, 1890

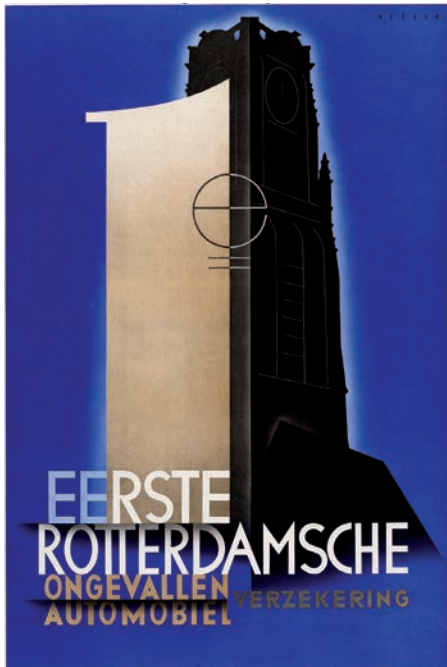
Polis Nationale, 1863

Folder Nationale, 1930

2.3 Sterk in de markt

De Nationale behoorde eind jaren dertig tot de grootste verzekeraars in het land. Maar ze was vrijwel niet in het buitenland werkzaam. De maatschappij was voorzichtig met buitenlandse activiteiten omdat ze bang was voor financiële tegenslag in een voor haar

Affiche Eerste Rotterdamsche, 1936

vreemde markt, hetgeen zeker zijn weerslag zou hebben op het Nederlandse bedrijf. In haar bescheiden reclame werd steeds de nadruk gelegd op soliditeit en betrouwbaarheid. Zij nam ook het initiatief tot publicatie van gegevens die aan de tarieven ten grondslag lagen, een voorbeeld dat al snel door anderen werd gevolgd.

Om het bedrijf te versterken vond een aantal overnames plaats. In 1916 werd de Eerste Rotterdamsche overgenomen, een schadeverzekeraar. In 1931 volgde de Arnhemse levensverzekeraar Vesta. In 1932 gingen de Nationale met De Nederlanden van 1845 (twee grote concurrenten) een samenwerking aan op het gebied van collectieve verzekeringen, waaronder pensioenverzekeringen voor werknemers. In de economische crisis van de jaren dertig leverde dit veel voordeel op.

Affiche Nationale, 1938

2.4 De Tweede Wereldoorlog en verder

De Tweede Wereldoorlog had voor de Nationale grote gevolgen. Al direct tijdens de inval in mei 1940 werd het hoofdkantoor door de Duitsers bezet. Het gebouw werd, ook door het bombardement op Rotterdam, zwaar beschadigd. De "arbeitseinsatz" had zijn weerslag op het personeel van de Nationale en de buitendienst kon haar werkzaamheden nauwelijks meer uitoefenen. De chaos in Nederland aan het eind van de oorlog legde het economische leven lam. Er werden veel minder verzekeringen afgesloten. Na de oorlog kwam het herstel, zowel voor het land als de maatschappij.

Vanaf 1955 werden activiteiten ontplooid in België, door opening van een bijkantoor in Brussel en de overname van schadeverzekeraar Omnium. Beide acties bleken niet succesvol.

In 1956 nam de Nationale de verzekeringsmaatschappij Tiel-Utrecht over. Dit was wel een succes. Zij werd hiermee de op één na grootste Nederlandse schadeverzekeraar. En ze was al een van de grootste levensverzekeraars in het land. De maatschappij moest echter rekening blijven houden met diverse economische ontwikkelingen, dalende marktaandelen en (buitenlandse) concurrentie.

Duitse soldaten in hoofdkantoor Boompjes, Rotterdam, 1940

Folder Tiel Utrecht, 1952

3. Nationale-Nederlanden

3.1 Fusie

Na maandenlange onderhandelingen kondigden De Nederlanden en de Nationale in oktober 1962 een fusie aan. De twee concerns, van ongeveer gelijke grootte, waren tot de conclusie gekomen dat samenwerking tot een beter resultaat zou leiden dan felle concurrentiestrijd. Het resultaat van de fusie zou, door de stevige binnenlandse positie van de Nationale en de internationale ervaring van De Nederlanden, meer zijn dan de som der delen. Ook speelde de opkomende automatisering een rol, deze hoge kosten konden gezamenlijk worden gedragen. Samenwerking, waarmee beide concerns in de collectieve verzekeringen al ervaring hadden opgedaan, werd uitgebreid over het gehele terrein.

Ondertekening fusiecontract, 1963

Op 3 april 1963 werd de fusieovereenkomst ondertekend en was de formele start van Nationale-Nederlanden een feit.

3.2 Samen één

Geruime tijd bleven beide concerns onder de eigen naam werken. Het publiek en ook de medewerkers merkten nauwelijks iets van de fusie. De integratie vond plaats achter de schermen. De beleggingsafdelingen waren de eerste die werden samengevoegd. Ook de herverzekeringen werden als dochter in een nieuwe NV ondergebracht.

Beursgang Nationale-Nederlanden, 1963

Schuifpuzzel met het nieuwe logo van Nationale-Nederlanden, 1975

Pas in 1970 werden de twee verzekeraars zichtbaar samengevoegd in twee nieuwe vennootschappen; Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij NV en de Nationale-Nederlanden Schade-verzekering Maatschappij NV. Waarbij Leven zich vestigde in Rotterdam en Schade naar het nieuwe hoofdkantoor in Den Haag verhuisde. Nationale-Nederlanden kreeg in 1970 ook een nieuw logo, de bekende oranje N.

De verzekeringsmaatschappijen Victoria en Vesta, die al sinds 1966 samenwerkten, gingen ook onder één naam verder: Victoria-Vesta.

3.3 Versterking en uitbreiding

Nationale-Nederlanden nam op het gebied van financiële dienstverlening wereldwijd een sterke positie in. Zij moest zich echter blijven wapenen tegen concurrentie. Kwaliteitsverbetering en betere dienstverlening waren interne oplossingen.

Nieuwe hoofdkantoor Den Haag in Madurodam, 1970

Maar er moest ook meer naamsbekendheid komen. Dit gebeurde niet alleen door reclame, ook sponsoring werd een belangrijke activiteit die veel bekendheid genereerde. Met name sportsponsoring, vanaf 1992 sponsorde Nationale-Nederlanden het Nederlands voetbalelftal.

Affiche sponsoring Nederlands voetbalelftal, 1994

Ook het productaanbod werd uitgebreid met onder andere spaarvoorzieningen en kredietverlening. Een grotere rol werd toebedeeld aan het verzekeringsintermediair om de vele producten aan de consument aan te bieden.

Toch werd de druk om te groeien steeds groter, men ging op zoek naar een fusiepartner. Daarin stond Nationale-Nederlanden niet alleen, ook de concurrentie was op zoek. In 1984 werd Amfas overgenomen met daarin de RVS. Deze leven- en schadeverzekeraar was in 1838 opgericht als begrafenisfonds in Rotterdam.

Sinds de jaren zestig was er binnen Nationale-Nederlanden financiële

ruimte voor internationalisering waardoor risicospreiding, winstvergroting, groei en internationale prestige ontstond. Overnames van een aantal verzekeraars in Groot-Brittannië, Zuid-Afrika en Australië waren het begin, maar de grootste overnames vonden in de jaren tachtig plaats in de Verenigde Staten met Peerless, First of Georgia, Excelsior en Wisconsin National Life.

Hierdoor was Nationale-Nederlanden eind jaren tachtig een van de grootste verzekeraars van Nederland, met zeer uitgebreide belangen in het buitenland. Slagvaardigheid bleef belangrijk, vooral op de Nederlandse markt, dat kon alleen door versterking van de distributie- en verkoopkanalen.

Affiche RVS, 1970

Affiche Peerless, USA, 1982

4. ING Groep en verder

4.1 Fusie met NMB Postbank Groep

Samenwerking met een bank was een idee dat al langer bestond bij Nationale-Nederlanden. Banken verkochten van oudsher producten van verzekeraars en door de groei van het aantal bankfilialen in Nederland vormden zij een opkomend verkoopkanaal. Voor Nationale-Nederlanden zou een bank een ideale partner zijn om haar financiële diensten uit te breiden. Een fusiepartner werd gevonden in de NMB Postbank Groep. Het netwerk en de distributiekanaalen van deze bank zouden goed zijn voor de verkoop van verzekeringen, naast het verzekeringsintermediair. Tevens zouden ze samen in staat zijn om internationaal te expanderen. In 1991 was de fusie definitief onder de naam Internationale Nederlanden Groep (ING Groep).

Aankondiging fusie tot ING Groep, 1991

De holding ING Groep bestond uit twee juridische entiteiten, ING Bank NV en ING Verzekeringen NV. Diverse bedrijfsonderdelen verrichtten onder hun eigen merknaam de vele nationale en internationale activiteiten. Om een sterkere marktpositie te verwerven werden in de eerste jaren internationale banken overgenomen. De Britse zakenbank Barings was in 1995 een van de bekendste.

Aandeel ING Groep, 1991

Dit zette zich tot het begin van de 21e eeuw voort, met vele overnames van verzekeraars. In korte tijd groeide ING uit tot een concern dat internationaal hoog aangeschreven stond.

In 1994 werden de investment afdelingen van de bank (Asset Management ING Bank) en de verzekeraar (Effecten & Leningen Nationale-Nederlanden) samengevoegd als onderdeel van ING Asset Management. Naast het beleggen van de eigen premie-inkomens in effecten, obligaties en ook vastgoed werd er ook belegd voor grote institutionele relaties en fondsen, een activiteit vanuit de bank. Binnen tien jaar was ING Investment Management uitgegroeid tot een grote organisatie met meer dan tweehonderd medewerkers die wereldwijd tot de grote investeerders behoorde.

4.2 Nog altijd Nationale-Nederlanden

Nationale-Nederlanden bleef onder haar eigen merknaam haar verzekeringsactiviteiten verrichten. Verlies van marktaandeel dwong de verzekeraar echter tot een nieuwe strategie. Herstructurering en samenvoeging met dochtermaatschappijen, verbetering van distributiekanaalen, efficiency en klantgerichte service moesten Nationale-Nederlanden sterker maken.

Hoofdkantoor Den Haag, 1995

5. NN Group

Tijdens de kredietcrisis in 2008 was ING gedwongen een lening bij de Nederlandse staat aan te gaan. Mede hierdoor dwong de Europese Commissie in 2009 een splitsing van de, in haar ogen te grote, ING af in een bank en een verzekeraar. Begin 2011 werd deze splitsing operationeel geëffectueerd. Nationale-Nederlanden, ING Investment Management, ING Insurance Europe en ING Life Japan zijn in mei 2014 samengevoegd tot de holding NN Group N.V.

Het nieuwe bedrijf is sinds 2 juli 2014 beursgenoteerd aan Euronext in Amsterdam. Hierna een korte opsomming van de landen waar NN Group als verzekeraar actief is.

NN Group N.V., beursgenoteerd sinds 2 juli 2014

Nederland

Nationale-Nederlanden is opgericht in 1963 door de fusie van de twee grootste Nederlandse verzekeraars: De Nederlanden van 1845 en de Nationale Levensverzekering-Bank. Dit nieuwe bedrijf kreeg een sterke financiële positie die werd benut voor uitbreiding van buitenlandse activiteiten, vooral in de Verenigde Staten. Na de fusie in 1991 met NMB Postbank Groep werd Nationale-Nederlanden onderdeel van Internationale Nederlanden Group (ING).

Logo Nationale-Nederlanden in 1970

België

In 1913 begon de RVS met levensverzekerings-activiteiten in België, met kantoren in Antwerpen en Brussel. Andere voorgangers in België waren L' Avenir (1895), De Vaderlandsche/La Patriotique (1906) en La Laborieuse Societe Anonyme (1927).

Spanje

In 1978 werden in Spanje zogenoemde 'greenfield' activiteiten gestart. Eerst in Madrid en later ook in andere Spaanse steden. Deze maatschappijen werkten onder de naam Nationale-Nederlanden.

Kantoor De Vaderlandsche in Antwerpen, 1970

Griekenland

Met de overname van Proodos Hellenic in Athene kreeg Nationale-Nederlanden in 1982 voet aan de grond in Griekenland. Twee jaar later opende Nationale-Nederlanden haar eigen kantoor waarmee een verzekeringsnetwerk met agenten werd opgebouwd.

Kantoor Seguros NN op Tenerife, 1985

Japan

In 1982 opende Nationale-Nederlanden in Japan een agentschap in een kantoor van Shell. De tankstations van Showa/Shell waren ook verkoopkantoren voor schadeverzekeringen van Nationale-Nederlanden. In 1986 kreeg Nationale-Nederlanden de benodigde vergunningen om zich als eerste Europese verzekeraar op de Japanse markt te kunnen begeven.

Affiche met kantoor Griekenland, 1985

Hongarije

Nationale-Nederlanden lanceerde in 1991 haar eerste Hongaarse verzekeringsactiviteiten vanuit een hotel in Boedapest. Pas in 1994 verhuisde ze naar een kantoor aan de Andrassy boulevard, samen met ING Bank Hongarije. In 1995 werd de naam gewijzigd in ING Magyarorsági Biztosító Rt.

Tjechië

In 1992 kreeg Nationale-Nederlanden de vergunning om in (toen nog) Tsjecho-Slowakije te kunnen opereren. Nationale Nederlanden Životní Pojišťovna was

Folder Japan, 1987

de eerste buitenlandse maatschappij die zich op de Tsjechische verzekeringsmarkt mocht storten. Zij richtte zich met name op de leven- en pensioenmarkt. In 1996 werd het beroemde gebouw, Fred & Ginger, geopend.

Luxemburg

Via België en door De Vaderlandsche kreeg ING Verzekeringen in 1994 voet aan de grond in Luxemburg.

Kantoor in Praag, 1998

Polen

In 1994 werd aan Nationale-Nederlanden vergunning verleend voor de verkoop van levensverzekeringen in Polen onder de naam Nationale-Nederlanden Polska. De distributie ging via agenten en kantoren in Warschau en andere grote steden in Polen. Ook werden via de Bank Slaski (later ING) verzekeringsproducten verkocht.

Slowakije

In 1996 ontving Nationale-Nederlanden van de Slowaakse overheid de vergunningen voor het opzetten van een verzekeringsmaatschappij. Met een

netwerk van eigen agenten werden individuele leven- en pensioenverzekeringen verkocht onder de naam Nationale-Nederlanden Poistóvna A.S.

Roemenië

ING Insurance begon in 1997 als eerste buitenlandse verzekeraar in Roemenië levensverzekeringen te verkopen. Onder de naam Nederlanden Asigurări de Viat ă Romani ă S.A., een bedrijf met 280 agenten in loondienst, verdeeld over zes steden in Roemenië.

Bulgarije

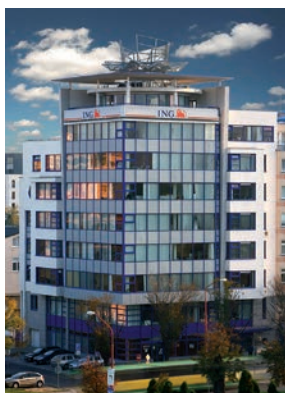
In 2006 werd ING Life Bulgaria opgericht, die werkte middels een netwerk van agenten die in heel Bulgarije opereerden.

Turkije

In december 2009 kocht ING het op vijf na grootste pensioenfonds van Turkije, Oyak Emeklilik, die individuele pensioenplannen verkocht via een netwerk van onafhankelijke agenten én ING Bank Turkije.

Kantoor in Warschau, 1995

Kantoor in Bratislava, ca. 1996

Kantoor in Boekarest, 1997

Fotoverantwoording

Alle foto's zijn afkomstig uit de historische collectie van NN Group.

Cover	: W.F. van Heemskerck Düker - Den Haag
Pag. 7	: Commercial Photo Press - Rotterdam
Pag. 14 links	: Anpfoto - Amsterdam
Pag. 14 rechts	: Foto ANEFO - Amsterdam
Pag. 15	: Foto Kim - Den Haag
Pag. 17	: Jan van der Weerd - Amsterdam
Pag. 18	: Sybolt Voeten - Breda

Bedrijfshistorie NN Group

Alles over de geschiedenis van NN Group

Bedrijfshistorie is onderdeel van de afdeling Corporate Communications and Affairs (CC&A) en beheert het cultuurhistorisch erfgoed van NN. Dit bevat een diversiteit aan archiefmateriaal, foto's, films, drukwerk, kantoorartikelen en objecten van NN en haar vele rechtsvoorgangers.

Contactgegevens

 history@nn-group.com

 www.nn-group.com

 www.nn.nl